

II Simposi sobre traducció i recepció en la literatura catalana contemporània: «Llengua literària i traducció (1892-1939)» (Barcelona, juliol de 2008). – El dijous 3 de juliol de 2008 va tenir lloc a la Facultat de Traducció i Interpretació de la Universitat Pompeu Fabra el II Simposi sobre traducció i recepció en la literatura catalana contemporània, que portava per títol «Llengua literària i traducció (1892-1939)», organitzat pel grup d'estudis de traducció, recepció i literatura catalana (TRILCAT).

La sessió va començar amb la ponència de Josep Marco, de la Universitat Jaume I, «La llengua de les traduccions (aspectes generals) i la llengua de les traduccions al català en la literatura d'entreguerres». En aquesta ponència, Marco va fer referència a l'estudi dels universals de traducció –explicitació, normalització, simplificació, interferència i infrarepresentació, segons Mona Baker– a partir de corpus comparats de traduccions literàries. Amb aquest enfocament general, es va centrar en possibles aplicacions d'aquest estudi en les traduccions en llengua catalana, basant-se en una sèrie d'exemples d'universals de traducció, extrets del corpus comparat de traduccions COVALT (Corpus Valencià de Literatura Traduïda).

La resta de comunicacions es va dividir en tres blocs. En el primer bloc, que es va centrar en la traducció de clàssics, Victòria Alsina, de la Universitat Pompeu Fabra, i Jaume Pòrtulas, de la Universitat de Barcelona, van llegir la comunicació «La llengua literària en la traducció dels clàssics (a propòsit dels *Himnes homèrics* de Joan Maragall)» sobre la traducció dels *Himnes homèrics* de Joan Maragall, tot estudiant les possibles influències de les solucions de traducció amb les posteriors de Carles Riba, Josep Maria Llovera, Miquel Peix i Manuel Balasch. Joan Ferrer, de la Universitat de Girona, per la seva part, amb la comunicació «Aproximació panoràmica a les traduccions bíbliques catalanes de començament del segle XX», va explicar les diferents traduccions catalanes de la Bíblia, amb especial atenció a les de Mn. Frederic Clascar i del Pare Bonaventura Ubach, tot destacant els objectius, la gènesi i les fonts de cadascuna.

A la segona tanda de comunicacions, més centrada en el model lingüístic de principis de segle XX, Marcel Ortín, de la Universitat Pompeu Fabra, va presentar la comunicació «Traducció 'noble' i llengua literària en el primer Carner», en què va dissertar sobre les traduccions de Shakespeare i Molière de Josep Carner, publicades entre 1907 i 1908, i del model de llengua que hi va fer servir, resultat d'un ideal de «noblesa artística». Dídac Pujol, de la Universitat Pompeu Fabra, amb la comunicació «Anfòs Par, traductor de Shakespeare: el model de llengua», es va referir a l'estudi i traductor de Shakespeare Anfòs Par, de qui va comentar la traducció de *Lo Rei Lear* (1912), amb la peculiar reinstauració del model lingüístic medieval que hi va conrear. Finalment, Caterina Briguglia, també de la Universitat Pompeu Fabra, va analitzar, a «Miquel Llor traductor: notes sobre l'estil de *Els Mala-ànima*», la traducció de 1930 de Miquel Llor de *Els Mala-ànima (I Mala-voglia)* de Giovanni Verga, amb especial atenció als problemes estilístics que hi apareixen.

En la tercera i última sessió de comunicacions, es va prestar una atenció especial a tres dels escriptors estilistes més importants del primer terç del segle XX català: Josep Pla, Josep M. de Sagarra i J. V. Foix. Marina Gustà, de la Universitat de Barcelona, amb la comunicació «Josep Pla. Una poètica de la banalitat», va descriure l'estil de Josep Pla en els primers anys vint, concretat en un nou model de realisme que expliqués la veritat i no parlés dels ideals per tal de no caure en manierismes noucentistes. Seguidament, Miquel M. Gibert, de la Universitat Pompeu Fabra, a «Creació, traducció i llengua: Josep M. de Sagarra i *L'escola dels marits*», va analitzar la llengua de Sagarra a partir de la seva traducció de *L'escola dels marits* de Molière (1922), més teatral en comparació amb la posterior traducció més «literària» d'Alfons Maseras (1932). Finalment, Joan Veny i Clar, de la Universitat de Barcelona, i Joan Ramon Veny, de la Universitat de Lleida, en una comunicació titulada «La llengua literària de J. V. Foix», van analitzar exhaustivament l'estil de J. V. Foix pel que fa al lèxic emprat en les seves obres: un lèxic de gran riquesa lingüística, amb barreja de registres, especificitats de la pròpia llengua, dialectalismes en els textos d'estil directe, arcaïsmes i mots formats per derivació.

Totes les intervencions van suscitar un bon nombre de comentaris, que van donar lloc a un debat d'idees i plantejaments molt interessant i profitós. Està prevista la pròxima publicació de les actes amb el contingut de les ponències i comunicacions presentades.

Josep RAMIS
Universitat Pompeu Fabra